

Vyko 2017 03 21 - 2017 04 03. Pastabų negauta.

Baltijos valstybių gamtinių dujų perdavimo sistemų operatoriai (toliau – Sistemų operatoriai) AB „Amber Grid“, Elering AS ir AS Conexus Baltic Grid ieško priemonių, kuriomis būtų glaudžiau integruojamos nacionalinės Lietuvos, Latvijos ir Estijos gamtinių dujų rinkos, skatinama tarpvalstybinė prekyba ir plėtojama konkurencinga regioninė rinka. Siekdami šio tikslo, Sistemų operatoriai vysto netiesioginio pajėgumų pasiskirstymo modelį, kuris būtų taikomas trumpalaikiams tarpvalstybiniais perdavimo pajėgumams ir prekybai. Taikant šį metodą kartu paskirstomi ir tarpvalstybiniai perdavimo pajėgumai, ir atitinkamas gamtinių dujų biržoje įsigytas dujų kiekis.

2017 m. sausio mėnesį visos trys Baltijos šalių Nacionalinės reguliavimo institucijos pritarė netiesioginio pajėgumų pasiskirstymo metodo taikymui, o 2017 m. sausio 23 d. Sistemų operatoriai pasirašė bendradarbiavimo susitarimą dėl netiesioginio pajėgumų paskirstymo modelio įgyvendinimo. Įgyvendinant šį metodą Lietuvoje, be kitų užduočių, AB „Amber Grid“ turi papildyti naudojamą perdavimo sistema taisykles.

AB „Amber Grid“ parengė ir Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – VKEKK) pateikė derinti Naudojimosi AB „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklių pakeitimo projektą (toliau – Taisyklės). VKEKK 2017 m. kovo 21 d. paskelbė viešąją konsultaciją dėl Taisyklių pakeitimų ir prašo teikti pastabas ir pasiūlymus iki 2017 m. balandžio 3 d. (viešosios konsultacijos nuoroda <http://www.regula.lt>). Pagrindiniai pakeitimai papildytose taisyklėse yra šie:

- Numatyta, kad Lietuvos bei Latvijos perdavimo sistemų sujungimo taške 10 proc. techninių sujungimo taško pajėgumų bus rezervuojama trumpalaikiams prieš dujų parą užsakomiems paros pajėgumams ir einamosios paros pajėgumams;
- Nuostatos dėl pajėgumų paskirstymo papildytos dėl netiesioginio pajėgumų paskirstymo metodo taikymo;
- Dujų kiekio priskyrimo tarpvalstybiniame sujungimo taške su Latvija nuostatos pakeistos taip, kad priskiriamas dujų kiekis būtų lygus kiekio paraiškoje nurodytam dujų kiekiui;

Taisyklių pakeitimai turėtų įsigalioti 2017 m. gegužės 1 d.

Diegiant netiesioginio pajėgumų paskirstymo metodą, taip pat yra numatyta tarp AB „Amber Grid“ ir AS Conexus Baltic Grid pasirašyti jungties susitarimą, pakeičiant nuostatas, šiuo metu galiojančias perdavimo sistemų sujungimo taške tarp Lietuvos ir Latvijos. Yra numatyta nustatyti, kad:

- dujų kiekių derinimo (angl. matching) taisyklės, Sistemos operatorių naudojamos patvirtinant sistemos naudotojų pateiktas kiekio paraiškas ir patikslintas kiekio paraiškas, yra:
 - pagrindinė derinimo taisyklė yra mažesnio pareiškiamo dujų kiekio taisyklė (angl. *Lesser rule*). Sistemų operatoriai gali taikyti kitą patikslintų kiekio paraiškų derinimo taisyklę, tais atvejais kai ribojimai yra sąlygoti vieno iš Sistemos operatoriaus naudojimosi perdavimo sistema taisyklių;
 - AB „Amber Grid“ bus inicijuojantysis Sistemos operatorius, o AS Conexus Baltic Grid bus derinantysis Sistemos operatorius;
 - kiekio paraiškų derinimo procesas prasidės P-1 paros 15:00;
 - Patvirtintas kiekio paraiškas Sistemos operatoriai sistemos naudotojams pateiks ne vėliau nei P-1 paros 17:00;
 - Patikslintų kiekio paraiškų teikimo ciklas prasidės kiekvieną valandą patikslintų kiekio paraiškų teikimo laikotarpiu;
 - Patvirtintas patikslintas kiekio paraiškas Sistemos operatoriai sistemos naudotojams pateiks ne vėliau nei per dvi valandas nuo kiekvieno patikslintų kiekio paraiškų teikimo ciklo pradžios.

- dujų kiekių priskyrimo taisyklės yra:
 - sistemų operatoriai užtikrina priskirtų kiekių atitikimą abiejose sujungimo taško pusėse;
 - konkrečios paros sistemos naudotojui priskirti dujų kiekiai yra lygus Sistemos operatorių patvirtintiems to sistemos naudotojo kiekio paraiškose nurodytiems dujų kiekiams;
 - skirtumas tarp sistemos naudotojams patvirtintų kiekio paraiškų ir faktiškai perduoto kiekio (techninis disbalansas) yra priskirtas Sistemos operatorių techninio balansavimo sąskaitai;
 - abu Sistemos operatoriai nuolatosis sieks palaikyti techninio balansavimo sąskaitos balansą per sutartą laikotarpį kuo artimesnį nuliui, atsižvelgiant į Sistemos operatorių sutartą eksploataavimo režimą.

- pranešimo procedūros įvykus išskirtiniam įvykiui, yra:
 - Sistemų operatoriai užtikrina, kad yra nustatytos pranešimo procedūros, išskirtinių įvykių atvejais padedančios greitai ir vienu metu perduoti informaciją;
 - siekdami informuoti vieni kitus Sistemos operatoriai informaciją perduoda žodžiu, o vėliau patvirtina raštu, naudodamiesi elektroninėmis priemonėmis, nebent bus sutarta kitaip;
 - Sistemos operatorius, kuriam išskirtinis įvykis padarė poveikį, apie įvykusį išskirtinį įvykį privalo informuoti savo sistemos naudotojus, kurių patvirtintiems kiekiams tas įvykis gali turėti poveikį, ir pateikti visą būtina informaciją apie:
 - galimą poveikį kiekiams, kurie buvo patvirtinti sistemos naudotojams, veikiantiems atitinkamame sujungimo taške;

- tikėtiną ir faktinę išskirtinio įvykio pabaigą;
- Sistemos operatorius, kuriam išskirtinis įvykis padarė poveikį, apie įvykusį išskirtinį įvykį privalo informuoti gretimos perdavimo sistemos operatorių ir pateikti visą būtiną informaciją apie:
 - galimą poveikį dujų, kurios gali būti perduotos per atitinkamą sujungimo tašką, kiekiui ir kokybei;
 - tikėtiną ir faktinę išskirtinio įvykio pabaigą.